

Áherslupunktur fyrir lokapróf í HJÚK3ÖH05 – Vorönn 2025

Kaflí 1

Mýtur um öldrun.

Hvað felst í líffræðilegri, sálfrænni og félagslegri öldrun

Þekkja öldrunarbreytingar í líffærakerfum og hvað sé hægt að gera til að koma í veg fyrir sjúkdóma (forvarnir). Lesa yfir töfluna þið þurfið ekki að kunna hana utan af geta komið krossar, rétt/rangt, eða segja frá öldrunarbreytingum í t.d. fimm líffærahlutum.

Kaflí 2.

- Hvað er grunnþjónusta, sérfræðiþjónusta og nærþjónusta og hvað hlutverk hafa sjúkraliðar þar
- Breytingar á aldursdreifingu nú og næstu áratugi
- Ólympíuheilkennið (bls 46)
- Endurlinnlögn á sjúkrahús, helstu ástæður þess.
- Þekkja muninn á hversdags og klínískum einkennum/vísbendingum um hugsanlega sjúkdóma •

Kaflí 3

- Verkir – matskvarðar- verkjameðferð og hjúkrun
- Í hverju felst öldrunarheilkenni (bls 73)
- Hvað er RAI mat, vistunarmat og öldrunarmat og hvernig er það gert.
- Kannast við Barthel, Braden, Morse, MMS, PAINAD

Kaflí 4.

- Sykursýki, orsakir, einkenni, athuganir, eðlileg/óeðlileg blóðsykurgildi, fylgikvillar og hjúkrun einstaklinga með sykursýki. Þekkja: Polydipsia, polyuria og polyphagia.
- B-in 3 sem þarf að fylgjast með í sykursýki
- Einkenni blóðsykurfalls og hækkandi blóðsykurs
- Fylgikvillar SS

Kaflí 5.

- Sjón og heyrn hjá öldruðum.
- Líffræðileg öldrun kerfanna, um helstu sjúkdóma þeirra.
- Samskipti við heyrnaskerta.
- Mat á sjónskerðingu.

Kaflí 6.

Byltuhætta – skilgreining, áhættuþættir, forvarnir og afleiðingar.

Byltur - algengi, áhættuhópur, hvenær dags gerast oftast.

Einig forvarnarþættir sem dregur úr byltuhættu.

Athuganir í heimilisskoðun varðandi byltuhættu.

Kaflí 7.

• Hvað er óráð, mat, einkenni og aðalatriði meðferðar þess • Heilabilun, skilgreining, algengi, einkenni, þróun og hjúkrun (samskipti). • Þekkja þarfir út frá Tim Kitwood. Vita um mikilvægi lífssögu einst. með heilabilun.

Kaflí 8.

Kaflí 9.

Líknarhjúkrun og líknarmeðferð • FM, FME, LLM • Tímabilin þrjú • Hvernig PES er notað í úrlausn vandamála í líknarhjúkrun

Kaflí 10

Hlutverk sjúkraliða í endurhæfingu í ADL • Munurinn á endurhæfingu á heimahjúkrun • Geta gefið dæmi um andlegar, líkamlegar og félagslegar kröfur sem getur þurft í athafnir. • Vita hvað athafnagreining er og hvað sé athugað til að greina athafnir • Hvernig er hægt að nýta sér lífssögu fólks við að komast að því hvað þau vilja geta gert sjálf eða til að hvetja þau til að gera. • Geta nefnt hjálpartæki til daglegra athafna • Vita hvað eftirfarandi merkir: þverfaglegt samstarf, sjálfsvitund, efling, bjargráð, vinnustaðamat.

Kaflí 11

Skiptingu ADL í þrjú megin svið og dæmi um það • Þekkja pýramída Maslows og geta tengt við þarfir aldraðra á hverju sviði.

Kaflí 12.

Nefna þætti sem stuðla að eflingu aldraðra og hvað felist í þeim þáttum. • Hvað væri hægt að hafa í lífssögubók, tilgangur og notkunargildi hennar. • Geta nefnt þrjár leiðir til að nýta bjargráð skjólstæðings. • Dundkarfa og hver er tilgangur hennar.

Kaflí 13

Tilgangur þess að skipuleggja daga aldraðra

Kaflí 14.

Ástæður- ávinningur af því að stunda líkamsþjálfun fyrir aldraða, geta gefið dæmi um æfingar fyrir rúmliggjandi, þann sem getur ekki staðið og með “fulla” hreyfigetu.

Kaflí 15.

Munurinn á mat, fæði og næringu · Orkuþörf (Hitaeiningaþörf) aldraðra, próteinþörf þeirra, kolvetna og fitu. · Hvaða öldrunarbreytingar hafa áhrif á næringarþarfir og starfsemi líkamans. · Hvað er vannæring og hvernig er hægt að meta hana, athuganir tengt henni og meðferð · Orsakir hægðatregðu og hvað sé hægt að gera til bóta á henni.

Kaflí 16 og 17.

Þekkja ólíkar tegundir tengslaneta · Mikilvægi tómstundaiðu fyrir aldraða, hvar er hægt að fara í hana, hvað hefur áhrif á val þeirra. ·

Kaflí 18

Mun á verklegri og persónulegri aðstoð, hver á rétt á henni.

Kaflí 19 til 24.

Þekkja hvað fagaðili og fulltrúi yfirvalda sé, hvað er hæfni, vanhæfi, þagnarskylda, upplýsingaskylda skjólstæðinga, upplýsingaskylda heilbrigðisstarfsfólks, tilkynningaskylda, skráningarskylda, lögræðissvipting, réttur til sjálfsákvörðunar.

Hver getur sótt um lögræðissviptingu, hvað er lögráðamaður og til hvers er hann · Þverfaglegt samstarf og þekkja atriði sem einkenna gott og faglegt samstarf

Hvað felst í upplýstu samþykki, hvað er valdbeiting og skilyrði fyrir henni, er hægt að gera undanþágu á að beita ekki nauðung (leyfi til að beita valdi) og hvernig skal skráningu vera háttað vegna valdbeitingar?

Hvað er velferðartækni, kostir þess og dæmi um slíka tækni